

فضای مجازی میدانی متفاوت برای آزمون‌های سیاسی

اینکه چه چیزی موجب می‌شود انتخابات عرصه‌ای برای پویایی فضای مجازی باشد را باید در بطن جامعه جست‌وجو کرد.

این روزها در کانال‌های ارتباطی هر پیمای بدون اینکه صحت و سقم آن مشخص باشد، توسط کاربران برای هم، یا برای گروه‌های مختلف ارسال می‌شود و در چنین فضایی است که این راهبرد می‌تواند در انتخابات اثر گذار باشد اما میزان اثر گذاری و جهت آن بستگی به تیم‌های فکری غالب در انتخابات دارد. به نظر می‌رسد کاربران در ایران به شکل خیر بیشتر توجه می‌کنند، به جای اینکه به اصل خیر توجه کنند و در این فضاست که هر خبری در کانون توجه قرار می‌گیرد.

با رصد ابزارهای تعاملی می‌توان گفت تلگرام بیشترین ظرفیت را برای انتخابات ایران در خود می‌بیند، اما در فضای انتخاباتی بد نیست به برخی فرآیندها در کشورهای دیگر هم نگاهی داشت. یکی از این موارد انتخابات امریکاست.

بسیاری عامل پیروزی دونالد ترامپ در چهل و پنجمین انتخابات ریاست جمهوری امریکا را شبکه‌های اجتماعی ازجمله توییتر و فیس‌بوک عنوان می‌کنند و در همین زمینه، پیروز انتخابات یعنی ترامپ نیز در این باره گفته است: «فیس بوک و توییتر در پیروزی من نقشی کلیدی ایفا کردند.» بسیاری معتقدند کشور ما نیز نقش شبکه‌های اجتماعی را در انتخابات مجلس شورای اسلامی درک کرد.

بعث دیگر در فضای مجازی افشاسازی‌هایی است که صورت می‌گیرد، همان گونه که در مورد هیلاری کلینتون اتفاق افتاد. شاید بتوان نمونه اخیر تأثیر فضای مجازی را انتخابات فرانسه قلمداد کرد، جایی که یک روز قبل از برگزاری دور دوم انتخابات این کشور اِمیل‌های نامزد حزب «به پیش» هک شد و انتشار یافت. اینها از ایسن بابت عنوان می‌شوند که فضای مجازی عرصه‌ای است که ظرفیت‌های گسترده‌تری از رسانه‌های سنتی مثل جراید دارند و تأثیرگذاری‌های آن فراتر است و اثر گذاری آن در لایه‌های پایین جامعه نمود پیدا می‌کند.

اما برای تأثیر گذاری مؤثر در این عرصه، رسانه ملی نیز با دورنمای از پیش‌فرض شدن در فضای مجازی برای تک‌تک اجزای خود تعریف مناسبی از این فضا داشته که از این مورد در انتخابات ریاست جمهوری بهره می‌گیرد.

این روزها علاوه بر برنامه‌های انتخاباتی، رسانه ملی در عرصه فضای مجازی به جایگاهی رسیده که از آن به عنوان رسانه مکمل و مؤثر یاد می‌شود. تلویزیون همواره در این فضا مورد توجه بوده، اما شاید برخی تصور کنند در عرصه رسانه‌ای، رادیو جایگاه خود را از دست داده باشد، اما این را نباید فراموش کرد که رادیو زمانی که ایستگاه‌های رادیویی در امریکا فعالیت گسترده داشتند، یکی از ارکان اصلی در فرآیندهای سیاسی بود. حالا در ایران، رادیو از ابزار فضای مجازی استفاده حداکثری دارد و در جریان انتخابات از این رسانه همکلم بجا و درست بهره بر برده است.

رسانه‌های گروهی و عناصر مختلف گفتمان مردم‌سالاری را به هم ارتباط می‌دهند، به تولید رفتارها و سیاست‌های مدرن منجر شده و فقدان این گونه رسانه‌ها در جوامع در حال توسعه باعث تولید رفتن مفهوم مردم‌سالاری می‌شود.

مشارکت حداکثری، پیمان مجدد با آرمان‌های انقلاب، محک پایبندی به قانون، تمرین مردم‌سالاری دینی، حاکم شدن عقلانیت، خرد، اخلاق و افزایش سرمایه اجتماعی از جمله اهدافی است که نظام جمهوری اسلامی ایران در صحنه انتخابات دنبال تحقق آنهاست.

این را باید گفت که انتخابات یک فرآیند تصمیم‌گیری است که در آن جمعیتی یک فرد را برای مسئولیت‌یک امر عمومی برمی‌گزیند و کارکرد اصلی اجتماعی آن تنظیم رابطه میان دولت و مردم است که عناصر این تعریف به صورت معناداری از طریق رشد رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی در حال به‌روز شدن در جامعه هستند.

میزان حضور در شبکه‌های اجتماعی می‌تواند از طرق مختلف روی نوع و میزان مشارکت سیاسی مردم و به خصوص قشر جوان و تحصیلکرده شهروندان که رابطه نزدیکی با اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی دارند، اثر بگذارد. منتظرهای واسطی چون بیسط روابط گروهی، ایجاد اعتماد تعمیم یافته، افزایش رفتن سیاستی، فعالیت اجتماعی و سیاسی و تعاملات اجتماعی موارد مهمی هستند که از میزان و نوع حضور در شبکه‌های اجتماعی تأثیر می‌پذیرند و بر میزان و نوع مشارکت سیاسی افراد اثر می‌گذارند.

»تهیه‌کننده رادیو

| روزنامه جوان | شماره ۵۰۳ | پن‌شنبه ۲۸ دی‌ماه‌شست ۱۳۹۶ | ۲۱ شعبان ۱۴۲۸ | اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | غروب آفتاب: ۵:۲۰ | ۲۰۰۵مغرب:۲۰:۲۵ | نیمه‌شب‌شعرعی: ۰۰:۱۱ | اذان‌صبح‌فردا:۰۴:۱۰ | طلوع آفتاب‌فردا:۰۵:۵۷ |

پایمال کردن حقوق شهروندی این‌بار در فضای مجازی

دولت کانال ۵۰۰ هزار عضوی خبرگزاری فارس را فیلتر کرد!

خود را به خرج داده تا رقیب انتخاباتی‌اش از فرصت عادلانه در فضای مجازی بهره‌مند نباشد.

■ **ذبح عدالت اینترنتی پای منافع قدرت**

دولت یازدهم را باید یکی از دشمنان اصلی رشد ار تباطات و به تبع آن آگاهی‌های اجتماعی در فضای مجازی دانست، البته این دشمنی تنها به محدود کردن فضای مجازی خلاصه نمی‌شود بلکه مانع‌تراشی‌های سیاسی و اجتماعی غیرقانونی برای ضربه زدن به رقیب رویکرد غیرعادلانه‌ای است که در مورد نزدیک شدن به مهم‌ترین اتفاق سیاسی کشور رنگ واقعیت به خود می‌گیرد.

محدود کردن آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در دولت یازدهم رویکرد تازه‌ای نیست. دولت یازدهم در چهار سال گذشته به نحای مختلف مانع اقدامات و فعالیت‌های هنری و فرهنگی شده که با سلبیقه او همسان نبوده است. محدودیت در برگزاری نمایشگاه و مسابقه بین‌المللی کاریکاتور هلوکاست یکی از این اقدامات است. حالا و در آستانه انتخابات دوازدهم ریاست جمهوری دولت پا را از این هم فراتر گذارده و حقوق شهروندی ملت را نشانه رفته است.

یکی از طبیعی‌ترین حقوق شهروندی بهر مندی عادلانه از فرصت‌ها و ظرفیت‌های فضای مجازی آن هم در موسم انتخاباتی چون انتخابات سرنوشت‌ساز ریاست جمهوری است. شاید هیچ کس فکرش را هم نمی‌کرد که کسب قدرت سیاسی باعث شود دولت مستقر به‌رغم تمام شعارهای حمایت از آزادی‌های مدنی و حقوق شهروندی اقدام به فیلتر کردن سایت‌ها و صفحات شهروندان نمادی عادی کند.

■ **تناقض در ادعا تا عمل**

فیلتر کردن صفحه اینستاگرام یک خواننده تنها به جرم اینکه از نامزد رقیب حمایت کرده، نشان از چه چیزی می‌تواند داشته باشد. در حالی که بخش قابل توجهی از خوانندگان با آزادی کامل از نامزدی حسن روحانی در انتخابات حمایت می‌کنند و کسی هم به آنها نمی‌گوید بالای چشم‌تان ایروست و از سوی رقبای نیز هیچ محدودیتی برای آنها ایجاد نشده است، ولی حمایت یک خواننده از سیدابراهیم رئیسی در فضای مجازی از سوی دولت تحمل نشده و صفحه اینستاگرام خواننده حامی وی کمتر از یک ساعت پس از اعلام‌نظر انتخاباتی فیلتر می‌شود.

طنز تلخ ماجرا این است که حسن روحانی در اغلب میتینگ‌ها و مراسم‌های انتخاباتی از توسعه اینترنت و فضای مجازی به عنوان یکی از دستاوردهای دولت خود یاد می‌کند؛ دستاوردی که البته ریزاد ی‌هم به اقدامات این دولت ندارد.

واقعیت این است که بخش عمده‌ای از زیرساخت‌ها و اقدامات برای دستیابی به فضاهای اینترنتی از سوی دولت‌های نهم و دهم ایجاد شده و در این راه دولت یازدهم تنها وارث دستاوردهای دولت‌های پیشین است. از این موضوع که بگذریم خرابکاری و اختلال در فضای مجازی با شعارهای حقوق شهروندی دولت که گوش فلک را هم کر کرده نمی‌خواند. شاید محدود کردن آزادی‌های مدنی و شهروندی برای دولتی که در برآورده کردن وعده‌ها و شعارهای چهار ساله خود تا‌کام مانده، آسان‌ترین راه به حساب بیاید، ولی واقعیت این است که در قرن بیست و یکم دیگر نمی‌شود مردم را در بی‌خبری گذاشت.

هر قدر که زمان پیش می‌رود و تناقض‌های مدعیان آزادی و برابری آشکارتر می‌شود، تشت رسوایی این جماعت نیز به زمین افتاده و شعارهای رنگ و لعاب‌دار دیگر کرابیی خود را از دست می‌دهد.

مرکز فضای مجازی به بالای جان دولتی تبدیل شده که اغلب وعده‌هایش از واقعیت به خود نگرفته است. در عرصه عمل و روی زمین چیزی برای عرضه ندارد. چرا هم را به عنوان انتزاعی‌ترین خود نشانده و خورد هواداران‌ش می‌دهد، حتی هنرمند هوادارش رفتن به سفر خارجی را به عنوان دستاورد دولت معرفی می‌کند.

در چنین وضعیت خطیری بسستن فضا و محدود کردن آزادی‌های فردی و اجتماعی احتمالاً بهترین راه‌حل به نظر برسد، اما واقعیت صحنه نشان می‌دهد که چنین رویکردهایی اساساً در چنین زمانه‌ای که آگاهی‌های اجتماعی بالا رفته دیگر جواب نمی‌دهد.

حکمت ۲۵۰

لِفَاطِمِ مِنَ الرِّجَالِ تَلَاتِ عَلَمَاتٍ
يُظَلِّمُ مِنْ قُوَّةِ الْبَعْضِيَّةِ وَمَنْ دُونَهُ
بِالْقَبِيَّةِ وَيُظَاهِرُ الْقَوْمَ الْقَلَمَةَ
مردم ستمکار را سه نشان است، با سرکشی به مافوق خود ستم روا دارد و به زیردستان خود با زور و چیرگی می‌کند
می‌کند و ستمکاران را یاری می‌دهد.

خواننده ترانه «یار دبستانی»:

عملکرد دولت یازدهم در حوزه موسیقی خیلی ضعیف بود

■ **محمد صادقی**

جمشید جم، خواننده آهنگ‌های انقلابی که با اجرای ترانه «یار دبستانی» به بخش جداناپذیری از حافظه موسیقایی ملت ایران تبدیل شده، معتقد است عملکرد دولت یازدهم در زمینه موسیقی خیلی ضعیف بوده و کارایی خاصی نداشته است. در ادامه انتقادها از عملکرد نامطلوب دولت یازدهم در حوزه فرهنگ و هنر، این‌بار یکی از خوانندگان باسابقه انقلاب از کارنامه دولت در حیطه هنر موسیقی انتقاد کرد. جمشید جم، در از رزبایی از عملکرد دولت در حوزه موسیقی گفت: دولت یازدهم نقشه راهی در این زمینه نداده و اگر هم اقدامی بوده، بسیار کوتاهمدت بوده‌است. ۳۰ سال پیش که موسیقی حماسی خواندم با دوستان دیگر در حد توان خود پیشرفت‌هایی کردیم بدون اینکه کسی بالای سرمان باشد، اما توقع مان از دوستان این بود اکنون که برای موسیقی انواع نهاد و سازمان‌ها ایجاد شده، چند قدم جلوتر بروند.

وی با اشاره به حمایت نکردن دولت از موسیقی حماسی عنوان کرد: دولت برای خوانندگان انقلابی باسابقه سرمایه گذاری و برنامه‌ریزی نکرد و اقدامات آن در حوزه موسیقی تا حد زیاد مختص شد به موسیقی پاپ و اگر اقدامی در زمینه موسیقی حماسی با اصیل ایرانی صورت گرفت از نهادهایی غیر از ارشاد بود. در زمینه موسیقی دولت باید طوری اقدام می‌کرد که موسیقی انقلابی می‌توانست اکنون که ۳۰ سال پس از انقلاب است، جایگاه ویژه‌ای پیدا کند.

جم با اشاره به عملکرد ضعیف دولت در زمینه موسیقی خاطر نشان کرد: موسیقی در کشور ما خلاصه شده در پاپ و کنسرت. عملکرد دولت هم در این زمینه خیلی ضعیف بود و کارایی خاصی نداشت و اگر کاری هم شده جایی غیر از دولت آن را انجام داده است. دولت در زمینه همسو کردن تولیدات با اثر انقلابی کار خاصی انجام نداده است.

■ **اعلام حمایت هزاران هنرمند از حجت‌الاسلام رئیسی**

روز گذشته بیش از ۱۷ هزار تن از هنرمندان کشور با انتشار اعلامیه‌ای حمایت خود را از سیدابراهیم رئیسی اعلام کردند. این هنرمندان حجت‌الاسلام رئیسی را نامزد اصلاح دوازدهمین انتخابات ریاست جمهوری معرفی و وی را میراث‌دار دستاوردهای خون شهیدان و مجاهدت‌های ملت ایران نامیدند. در بخشی از اعلامیه این هنرمندان آمده است: بار دیگر ملت بزرگ ایران را در آستانه خلق حماسه جدیدی قرار داده است؛ حماسه‌ای که بی‌شک برگ زرین دیگری در

انتشار «پرسه در خاک غرب» احمد دهقان برای انگلیسی زبان‌ها

رمان دفاع مقدسی «پرسه در خاک غرب» احمد دهقان توسط مترجم امریکایی در دست ترجمه به انگلیسی است و انتشارات «شمع و مه» آن را منتشر خواهد کرد.

آفتابین شهنه‌تبار مدیر انتشارات «شمع و مه» از ترجمه رمان «پرسه در خاک غرب» اثر احمد دهقان به زبان انگلیسی خبر داد و گفت: این دومین رمان دفاع مقدسی است که از احمد دهقان به زبان انگلیسی منتشر می‌کنم. پیش از این کتاب «من قاتل پسران هستم» به زبان انگلیسی ترجمه و در کشورهای انگلیسی‌زبان و امریکا توزیع شده است. البته رمان «سفر به گرای ۲۷۰ درجه» دیگر اثر آن نویسنده نیز پیش از این توسط ناشر دیگری منتشر شده است. وی ادامه داد: مترجم این کتاب کارولین کراسگری است و در تلاش هستنیم تا کتاب را برای عرضه در نمایشگاه کتاب لندن منتشر کنیم. «پرسه در خاک غرب» در سال ۱۳۸۸ از سوی انتشارات نیستان منتشر شد. دهقان در این رمان بر خلاف گرمای ذاتی و کلامی همیشگی خود به سراغ جبهه‌های سرد و برف گرفته غرب کشور رفته است و داستانی چنان بدیع را در این منطقه روایت می‌کند که در سطر سطر از آن چیزی جز انتظار و میخکوب شدن روی واژه‌ها و صحنه‌های ترسیم شده توسط نویسنده نصیب خواننده نمی‌شود. گروهی از رزمندگان در سرما و بوران منطقه کوهستانی غرب کشور و به منظور نجات مردم گرفتار در کردستان عراق به دل گوه می‌زنند تا با انجام عملیاتی آنها از دست مزدوران بعضی نجات دهند و این ماجراجویی است که برای آنها در طول داستان حواشی فراوانی را به وجود می‌آورد.

چرا حنای هنرمندان نزد مردم کم‌رنگ شده است؟

ملت ایران قهرمانش را از سینمای بدون قهرمان انتخاب نمی‌کند

آنها رضایتی از دولت روحانی و تا‌کار آمد بودنش در سینما بود،

اما در روزهای پایانی حمایت خود را علنی کردند. حتی در این میان سیدمحمد مهدی مهدویان که مستند انتخاباتی حسن روحانی را ساخته بود از بیان آن امتناع می‌کرد و در نهایت با آغاز جو حاکم بالاخره برعهده گرفت که مستند این نامزد انتخابات را ساخته است. با احترام به نظر تمامی هنرمندان که از نامزدی حسن روحانی در انتخابات پیش‌رو حمایت کرده‌اند باید به این نکته توجه داشت که بسیاری از این هنرمندان در واقع سلب‌ریتی و ستاره‌هایی هستند که در رفاه زندگی می‌کنند، با مردم کف خیابان و محروم و امکانات فاصله دارند. این هنرمندان آنچنان که باید تعلم تلخ بی‌پولی را نچشیده‌اند و حتی جیب‌های خالی‌شان هم شیبیه جیب خالی کارگران و کارندان نبوده است، به قول معروف جیب خالی داریم تا جیب خالی. آنها نمی‌دانند متروی شلوغ، کرایه تاکسی، اجاره خانه بالا در پایین شهر، عرق سرد شرمندگی بر پیشانی یک مرد یعنی چه!

آنها فاصله زیادی با ذهنیت یک زن خانه‌دار دارند که انتظارش از همسر کارگرش کادوی گران‌قیمت نیست و مهریه‌اش برای محکم کاری زمین، خانه و… در فلان جای شهر. چرا حالا دیگر بسیاری از هنرمندان خندهنده با الگوی مردم نیسنند؟! باید بپذیریم هنرمند امروز ما فاصله طبقاتی زیادی با کف جامعه پیدا کرده، آنها درک مشترک و وزیست یکسانی با مردم پایین‌شهر ندارند. مردم ایران قهرمان‌های‌شان را از سینمایی بی‌قهرمان ما انتخاب نمی‌کنند. ملت ایران قهرمان‌هایش را از میان رجایی‌ها، باهنرها، فهمیده‌ها و چمران‌ها انتخاب می‌کند.